

ดังขยะ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

พระสารีบุตรแท้ๆ เลย เวลาพูดถึงว่าไม่เชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จนพระเจ้าไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าพระสารีบุตรไม่เชื่อพระพุทธเจ้า จนเรียกพระสารีบุตรมา

“สารีบุตร เธอไม่เชื่อเราหรือ”

“ไม่เชื่อหรอก”

“ทำไมถึงไม่เชื่อล่ะ”

“โอยๆ แต่ก่อนแต่เดิมเชื่อบ้างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื่อมาก เชื่อด้วยความศรัทธา เชื่อ ศรัทธาก่อนเชื่อแล้วตามไป แต่ปัจจุบันนี้เชื่อใหม่ ไม่เชื่อ ไม่เชื่อบ้างองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ไม่เชื่อ”

“ทำไมถึงไม่เชื่อล่ะ”

“เพราะรู้แจ้งเห็นจริง ทำไมต้องเชื่อ”

ความรู้แจ้งเห็นจริงภายในของพระสารีบุตรนั้น มันตัดกิเลสได้ทั้งหมด มันเป็นอันเดียวกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ความเชื่อมันเป็นความเชื่อเป็นการอาศัยกัน แต่ความจริงมันไม่ได้อาศัยกัน แล้วนี่ก็เหมือนกัน ว่าพระผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วนี้ความสงบนะ มันสงบอยู่ภายใน สงบอยู่แน่นอน แต่จะเอาอะไรมาตัดสินล่ะแล้วเขาโทรเข้าไป เขาบอกว่า เขาฟ้อง ปาราชิกอาจารย์มาเกี่ยวกับกรรมศาสนา กรรมศาสนาไม่กล้าแตะต้อง

เราบอกว่า ถ้าเอาสิ่งจะความจริงมาว่ากัน ไม่ต้องฟ้อง ถ้าไม่เป็นมันขาดตั้งแต่อวดอุตริแล้ว การอวดอุตริมันขาดโดยธรรมชาติขาดโดยอัตโนมัติเลย ไม่ต้องฟ้องหรอก ผู้ที่ทำความผิด

ได้กรรมอันนั้นแน่นอน เพราะกรรมอันนี้อยู่ที่การกระทำนั้นมันเด็ดขาด แต่ในเมื่อการฟุ้งนี้เห็นใหม่ เปลือกแล้ว

ในเมื่อการฟุ้งนี้เป็นสมมุติเป็นวินัย แต่ในเมื่อองค์พระอรหันต์ที่สิ้นไปแล้วนี้ มันเป็นสติวินัย ข้ามทั้งสมมุติและบัญญัติไป พอข้ามทั้งสมมุติและบัญญัติไป ข้ามพ้นไป ที่นี้ย้อนกลับมา ย้อนกลับมาที่ว่าผู้ฟุ้งนี้ไง ถ้าคำว่าผู้ฟุ้ง ฟุ้งไปนี้เพราะว่าการศึกษามา การศึกษามานี้มันเป็นถึงขยะ นี่ไง อาจารย์มหาบัวถึงว่า ถึงขยะไง ไม่เกี่ยวกับถึงขยะ ในถึงขยะนั้นมีแต่ของบุคคลของเสีย แต่รูปแบบของถึงขยะเห็นใหม่ จะทำให้สวยงามขนาดไหนก็ได้ นี่ก็เหมือนกัน เรื่องของโลกเขาใจ รูปแบบของถึงขยะสวยงามมาก

การกล่าวโทษก็กล่าวฟุ้งกันนี้ มันเป็นระบบ ระบบคือตัวกรอบมัน กรอบของถึงขยะ แต่ไอ้ตัวอยู่ที่ถึงขยะ คือความคิดที่เน่าเหม็น ความคิดที่เน่าเหม็นอยู่ภายในนั้น คือสิ่งที่อยู่ในสิ่งสกปรกนั้น ถึงได้เอาสิ่งสกปรกนั้นจะไปฟุ้งร้องไห้ ไปกล่าวจาบจ้วง เห็นใหม่

การศึกษาในระบบ การศึกษามา สุตมยปัญญาทั้งหมด ให้นาคไหนก็ได้แต่ศึกษามา นิเกส นิเกสคือในถึงขยะนั้น ในถึงขยะนั้นสิ่งอันนี้เป็นความสกปรกของเขา นี่ความสกปรกของเขา ความเข้าใจของเขา เขาถึงกล่าวจาบจ้วงไป เพื่อจะฟุ้งร้องไห้ใหม่ เพื่อจะฟุ้งร้องเพื่อจะชักเข้ามาอยู่ในระบบนั้น แต่พระอรหันต์นี้ เป็นสติวินัยข้ามพ้นไป

ปาปมุต พ้นจากนิเกสหมายถึงว่า ท่านพ้นไปจากนิเกสโดยธรรมชาติเลย ไม่มีนิเกสในหัวใจนั้น พอข้ามพ้นไป มันก็อยู่ในสติวินัยที่ว่า รูปแบบระบบเข้าไปจับต้องไม่ได้

พระจักขุบาลเป็นพระอรหันต์นะ พระจักขุบาลเป็นพระอรหันต์ แล้วพอตาบอด พระจักขุบาลตานี้บอดก่อน พอตาบอดเสร็จแล้วรับกลับมาอยู่ที่ข้างๆ อยู่ที่เมืองที่ท่านเกิด รับกลับมาแล้วสร้างกุฏิไว้ให้ที่วัด เติมนจกรมอยู่เพราะตาบอด ทำเป็นราวแล้วเติมนจกรมอยู่เหยียบสัตว์ตายต่อหน้าเลย จนพระเจ้าเพ่งโทษไป ว่าพระจักขุบาลตอนที่ตาดีก็ไม่ภาวนา พอตาบอดนี้ก็มาภาวนาเหยียบสัตว์ตายต่อหน้านี้ สัตว์ตายเพราะตาบอดมองไม่เห็น

พอตาบอดก็เดินจับราว เดินภาวนาจับราวไป ที่นี้พอเหยียบ ตามหลักของกรอบ ตามหลักของถึงขยะอันนี้คือปาจิตติย์ ปาจิตติย์เพราะว่า พระภิกษุเหยียบสัตว์เคราะห์ถึงแก่ชีวิตต้องเป็น

อาบัติปาจิตติย์ เอาคำนี้ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า

“ไม่ ไม่เป็น พระจักขุบาลเป็นพระอรหันต์นะ ไม่มีอาบัติเลย อาบดินนั่นไม่มี”

นี้อยู่ในพระไตรปิฎก นี่โง่ป่าปมุดหมายถึงว่า ทำความผิดด้วยสัตยชาติญาณ อย่างนี้ สัตยชาติญาณ ไม่ได้ผลอ ความสัตยชาติญาณทำไป มันโดนไปนี่ความนั้นไม่เป็นอาบดินทั้งหมด เห็นไหมอาบดินไม่มี แต่ว่าถ้าพระอรหันต์แล้วไม่ผิดในกรอบใจ เขาจะเอากรอบนี้มาจับพระอรหันต์ใจ เอากรอบของเขาเอาถึงขะนี้มาจับพระอรหันต์ มันจับไม่ได้

มันจับไม่ได้เพราะว่า ใจดวงนั้นต่างหากที่พ้น ใจดวงนั้นพอข้ามพ้นไปแล้วมันพ้นจากอคติ พ้นจากความรูป ความอะไร “มารเอยเธอเกิดจากความดำริของเรา” พ้นจากมาร พ้นจากความดำริ ความคิดอันนั้นมันบริสุทธิ์ ความคิดอันนั้น แต่ความคิดในการที่ว่าสงบ ก่อนที่จะสงบ ก่อนที่ว่าพระที่สิ้นจากกิเลส มันต้องต่อสู้กับกิเลส ต่อสู้กับมารภายในจนสิ้นหมดแล้ว

แต่การต่อสู้ นั้นนะอาการหมายถึงว่า วินัยบังคับตรงนี้ใจ วินัยมันก็บังคับเหมือนกับรถวิ่งมา กฎจราจรนั้นเป็นกฎจราจร รถจอดในอยู่แล้ว กฎจราจรจะมีความหมายกับรถคันนั้นไหม รถคันนั้นจอดแล้ว รถคันนั้นออกไปขับเคลื่อนบนถนน กฎจราจรต้องทำตามกฎจราจร เราก้าวพ้นกำลังต่อสู้กับกิเลส เห็นไหม

เรากำลังต่อสู้กับกิเลส เราเริ่มต้นจากปุณฺณนี้ การวิปัสสนาการก้าวเดินของเราไป นี่ตามกรอบของวินัยเพราะอะไร เพราะมันมีปิลิโพธ มันมีกิเลสชุกตัวอยู่ในหัวใจ ธรรมและวินัยนี้พยายามเป็นกรอบให้หัวใจก้าวเดินไป ถ้าเราไม่นับหนึ่งขึ้นมา การประพฤติปฏิบัติมันจะไม่มี

การประพฤติปฏิบัติเริ่มต้นตรงนี้ ถ้าทำความสงบ ท่านทำมาแล้วไง ขณะที่ทำความสงบ นั้นอยู่ในป่า ทำความสงบมา ๕ ปี อยู่ในป่าสู่ขนาดที่ว่าเอาชีวิตนี้เข้าแลกๆ ๗ มาตลอด แล้วออกมาแล้ว ออกมานี้มันก็พ้นจากระบบแล้ว พอพ้นจากระบบเอาระบบไปจับ พอเอาระบบไปจับ จับไม่ได้ ระบบจับไม่ได้เพราะว่า ท่านบอกว่าท่านสิ้นกิเลสตั้งแต่วันไหน เดือนไหน อันนั้นเป็นการบอกกล่าว

ถ้าเป็นการบอกกล่าว มีอยู่ในพระภิกษุ ภิกษุบอกกล่าวกับอนุปสัมบัน เป็นอาบัติปาจิตติย์ เขาตีความหมายตรงนี้ไง ตีความหมายว่าถ้ามีจริง การบอกกล่าวนั้นเป็นอาบัติปาจิตติย์ เขาว่า

อย่างนั้นนะ แต่นั่นมันอยู่ในกรอบ แต่ความจริงอันนี้ท่านบอกว่า เปรียบเทียบเหมือนธรรม นี่วินัยวางไว้อย่างหนึ่ง กรอบวางไว้อย่างหนึ่ง

ธรรมคือความเป็นธรรมชาติ ธรรมนี้ ธรรมคือธรรมชาติสิ่งที่เกิดขึ้น แล้วเราดูสภาวะตามความเป็นจริงแล้วปล่อยไป ธรรมนี้มันถึงกว้างขวางกว่ากรอบระเบียบ กรอบระเบียบนี้เป็นวินัย กฎหมายกับธรรม กฎหมายอย่างหนึ่ง ธรรมนี้เป็นอย่างหนึ่ง

ธรรมหมายถึงว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ค้นโพธิ์นั้น ท่านก็บอกไว้ นี่อาจารย์มหาบัวท่านยึดตรงนี้ ยึดที่ว่า ถ้าไม่บอกกัน มันต้องเป็นการบอกกล่าวสอนกัน การบอกภายในนี้ เหมือนพ่อแม่กับลูก พ่อแม่บอกลูกเลยว่า “ลูกนะ พ่อมีมรดกอย่างนี้ๆ อยู่ที่ไหนๆ” จะบอกลูกไว้หมดเลย มรดกเห็นไหม

อันนี้ก็เหมือนกัน บอกว่า ธรรมในหัวใจเป็นอย่างนี้ๆ เคยทำอย่างนี้ๆ แล้วก็สอนลูกศิษย์ลูกหาขึ้นมา อันนี้เป็นการเอาสมบัติของท่านมาเป็นเครื่องเชิดชูบุญใจของลูกศิษย์ลูกหาให้ขึ้นไป ก็ว่าเป็นการกล่าวสอนกันใจ เป็นการกล่าวสอนภายใน แต่ในเมื่อท่านเอาออกมาช่วยชาติแล้วนี้ การเปิดออกมา อันนั้นก็เป็ธรรมของท่าน

เปิดออกมาก็ว่า พอเปิดออกมามันเป็นอาบัติ ถ้าตามกฎหมาย เอาตามกฎหมายแล้ว เขายึดกฎยึดระเบียบ ถ้ายึดกฎยึดระเบียบเขายึดตรงนี้ แล้วเขาไม่เปิดกว้าง ในความเป็นสัจจะความจริงอีกอันหนึ่ง สัจจะความจริงอันหนึ่งคือ ธรรมในหัวใจอันนั้น อันนั้นไม่มีใครสามารถเข้าไปชี้ได้ เขาถึงบอกใจ แล้วใครเป็นคนตรวจสอบ ใครเป็นคนชี้ใจ ก็จะสรุปว่า ถ้าตรวจสอบชี้ไม่ได้ก็ต้องบอกว่า กรรม ไซ้ไหม เพราะว่า ถ้าผู้ที่พูดถึง ผู้ที่อวดอุตรินี้มันเป็นปราชิก เป็นปราชิกกรรม ต้องให้ผล เป็นตาลยอดคั่วตั้งแต่ตรงนั้น

ฉะนั้น ก็ต้องยกประโยชน์ให้ตรงนั้นด้วยสิ ในเมื่อผู้ทำนั้นทำด้วยความว่า ทำออกมาโดยความเป็นจริงของการกระทำเกิดขึ้น ถ้าการกระทำเกิดขึ้นนะ การกระทำเกิดขึ้น กริยาเกิดขึ้น กรรมต้องเกิดขึ้น นี่สำหรับปุถุชน แต่สำหรับของท่าน การทำอันนั้นเห็นไหม พระอรหันต์ พระพุทธเจ้านี้ยกเว้น พระพุทธเจ้านี้แก้ได้ทั้งนิสัย แก้ได้ทั้งหมด แก้ได้ทั้งสันดาน แก้ได้ทั้งกิเลส แก้ได้ทั้งหมด

แต่อาจารย์ แม่แต่พระสารีบุตรยังแก้เฉพาะกิเลสได้ สันดานแก้ไม่ได้ สันดานความเคยชินอันนั้น ความเคยชินอันนั้นเป็นสันดาน พระอรหันต์นี้แก้กิเลสได้ แต่ไม่สามารถแก้สันดานได้ ทีนี้ในครูบาอาจารย์ของเราแต่ละองค์ไม่เหมือนกัน ตามแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน อย่างเช่น การเมตตาสงสาร การสงสารสงเคราะห์สัตว์ ในการเห็นประเทศชาติพินภัย

ความรักชาติ ความเห็นแก่ส่วนรวมก็เห็นไม่เท่ากัน ความเห็นไม่เท่ากัน อันนี้พอออกมาเห็นว่าคุณค่า อันนั้นก็มีความค่าเสมอกับว่า ท่านเคยพูดอยู่บ่อยๆ ถ้าไม่มีโครงการนี้ ธรรมอันนี้จะดับไปพร้อมกับหัวใจอันนั้น จะไม่มีการเปิดออกมา แต่ในเมื่อท่านมีของท่าน ท่านก็เปิดออกมาเพื่อสังคมของโลกเขา เพื่อสังคมนะ เพื่อช่วยโลก ก็เอาธรรมอันนั้นมาแบกโลกอีกทีหนึ่ง

ฉะนั้น ถ้าพูดออกมาเป็นอวดอุตริ ก็ต้องเป็นกรรมของท่าน ทีนี้ถ้าเวรกรรมท่านไม่มีแล้ว เราไปกล่าวจาบจ้วงนี้ การย้อนกลับมา กล่าวตินะ กล่าวจาบจ้วงพระอรหันต์ขึ้นไปเป็นกรรมอย่างมหาศาล แต่เขาคิดว่า เขาศึกษาในระบบแล้ว เขาคิดว่า โอ้ที่ถ้าว่าเป็นจริง ถ้ากล่าวจาบจ้วงจริงมันก็ต้องเป็นกรรมไป แต่เพราะความไม่เชื่อตรงที่ว่ากรอบมันมาวัดกันตรงนี้ไง กรอบที่บอก

ถ้าพระอรหันต์เป็นปาปมุตหมายถึงว่า จะไม่ทำผิดพระธรรมวินัยเลย แต่การทำผิดวินัยตามกรอบผิด เพราะพูดออกมาต่อหน้าธารกำนัล อนุปสัมบันใจ อันนี้เป็นอาบัติปาจิตตีย์ แต่ถ้าท่านมีจริงเป็นแค่อาบัติปาจิตตีย์ อาบัติปาจิตตีย์มันปลงได้ อาบัติที่ว่าปลงได้เป็นอาบัติเล็กน้อย ไม่ใช่เล็กน้อย ใหญ่เหมือนกันแต่มันเป็นอาบัติที่ปลงได้ ไม่ใช่เป็นอาบัติที่ว่าจะทำไม่ได้เลย ถ้าได้ทำแล้วขาดจากพระไปเลย อันนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

แต่ถ้ามีจริง แล้วถ้าไม่มีจริงใครตรวจสอบ ตรวจสอบก็นี้ไง ถ้าตรวจสอบเราบอกตรวจสอบมีอยู่ ยกอย่างหลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว ท่านดับขันธกันไปแล้ว เผลอแล้วเป็นพระธาตุแล้วหลวงปู่แหวนกับหลวงปู่ขาวได้คุยกับอาจารย์มหาบัว ได้ตรวจสอบกัน จนอาจารย์ท่านเล่าให้ฟังเองนะ พอคุยกับหลวงปู่แหวนเสร็จ

“อ้าว มหาว่ามา ของมหาว่ามา”

ตรวจสอบกันอยู่แล้ว ตรวจสอบนี้พวกเราเชื่อมั่น นี่พูดถึงความเชื่อมั่น พวกเราเชื่อมั่นกันมาก เราศรัทธากันมาก แต่ในเมื่อเขาพูดมาเขาว่ามา เราฟังมาเขามีเหตุผล เขาพูดฝ่ายเดียวใช้ไหม

ไอนี้เราก็บอกว่าไม่ได้พูดเพื่อจะจบจ้วงครูบาอาจารย์ซ้ำสองนะ ไม่ได้พูดเพื่อจะจบ พูดเพื่อให้เห็นหลักการ

หลักการความเห็นของเขาเป็นอย่างนั้น ถึงบอกว่าอาจารย์พูดคำนี้ซึ่งใจว่า ดังขยะ ถ้าคนที่ผ่านมาแล้วเห็นเป็นดังขยะ ดังขยะหมายถึงว่ากรอบความคิดอย่างหนึ่งคือตัวดังขยะ การศึกษามาไง ถ้าศึกษามา ตัวเองมีการศึกษามา ยึดระบบระเบียบขึ้นมาอันนั้นยึดตายตัวนี้ สุตมยปัญญามันไปไม่ได้เลย พอจินตมยปัญญา นักวิทยาศาสตร์ จินตมยปัญญาเห็นไหม จินตมยปัญญาจินตนาการปัญญามันก้าวเดินไป เว้งว้าง มันคิดอย่างไรก็ได้ นักวิทยาศาสตร์คิดเข้าไป ก้นคิดเท่าไรก็ได้ จินตมยปัญญา มันยังไม่ใช่เลย มันต้องเป็นภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญญา นักจินตมยปัญญา คิดค้นขึ้นไปมันมีเรา เราอยู่ในจินตมยปัญญานั้น วนขึ้นไปๆ จนเป็น อย่างที่เขาทดลองทางวิทยาศาสตร์ในอวกาศ ไม่มีแรงดึงดูดใดๆ ทั้งสิ้น ความคิดนี้เป็นเพราะมีสมาธิเข้ามาแยกออกไป พอมีความเป็นสมาธิแยกออกไปเป็นภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญานี้อันเดียวเท่านั้น ปัญญานี้ที่กลับมาชำระกิเลส ถ้าปัญญานี้เกิดขึ้นไม่ได้ ชำระกิเลสไม่ได้

กิเลสมันแค่พอจินตมยปัญญาขึ้นมา ความคิดเจริญงอกงามขึ้นมา ไอ้กิเลสมันจะสงบตัวลง มันหลบ掖ๆ ความหลบ掖อยู่นั้นประเดี๋ยวมันจะดีกลับมาเห็นไหม นี่ตักทวน ความชำระกิเลสชั่วคราว เดี๋ยวมันก็ขึ้นมาอีกเหมือนกับหินทับหญ้าไว้ กดไว้เฉยๆ แต่ภาวนามยปัญญานี้เกิดขึ้น ที่นี้ภาวนามยปัญญานี้เกิดขึ้น คนที่เกิดภาวนามยปัญญา คนที่เห็นภาวนามยปัญญาต้องเป็นโสดาบันขึ้นไป เพราะว่าภาวนามยปัญญาตัวนี้ เป็นตัวตัดกิเลส

แล้วปุณฺชนไม่มีปัญญาอย่างนี้ จะเอาปัญญาอย่างนี้มาคิดได้อย่างไร มันไม่มีปัญญาดังนี้ไม่มีปัญญาดังนี้ก็ใช้ความคิดของตัว คือดังขยะ ดังขยะคือว่ากรอบของความคิดมันเป็นโทษไหม เราคิดอยู่ในกรอบของคุณ อาจารย์มหาบัวบอกว่า ความคิดของเราคิดอยู่ใน คนของคุณ กรอบของกำแพงคุณเข้ากับสายตา เข้ากับกำแพงคุณ กรอบของขั้น ๕ กรอบของสัญญา สัญญาคือความจำได้หมายรู้ กรอบของสังขารคือการศึกษาจำได้ปัญญาของตัวขนาดไหนขนาดนั้นเอง

จินตนาการออกไป ออกจากความคิดเดิม ออกจากการจินตนาการออกไป แล้วจินตนาการออกไป ยังมีฐานออกไป แต่ภาวนามยปัญญามันหมุนขึ้นไป เหมือนลูกข่าง ลูกข่างแต่

แรงเหวี่ยงของมัน มันจะอยู่ได้ ถ้าแรงเหวี่ยงของลูกข้างเบาลงมันก็จะล้มลง แล้วลูกข้างนอนอยู่
สุดมยปัญญา ลูกข้างที่ว่าแรงเหวี่ยงไม่ปกตินั้นนี่คือจินตมยปัญญา

ลูกข้างที่หมุนด้วยธรรมชาติของมัน นั่นคือภาวนามยปัญญา นี่คือ ธรรมจักรใจ จักรของ
ธรรมจะเคลื่อนออกไปจากเราส่งเสริมขึ้นไป เราส่งเสริมปัญญาเราขึ้นไป ปัญญาขึ้นไป เรา
ส่งเสริมปัญญาเราขึ้นไป จนมันเป็นธรรมชาติของมันไม่ใช่เรา ถ้ามีเราแล้ว สามัคคีไม่ได้ มักจะ
ไม่รวมกัน มักจะจะต้องไม่มีเราอยู่ในปัญญานั้นเลยมันจะเป็นธรรมจักร สัมมาสมาธิหมุน
ออกไป นั่นคือภาวนามยปัญญา นี่ถึงว่าพ้นจากถึงขยะใด ถ้าเป็นถึงขยะเห็นด้วย เอวัง